

Obsah

1.ČASŤ

Jazyk a Pravda

9

Slovo na úvod

11

1. KAPITOLA

Tugendhatov filozofický program ako problém „pravdy“

15

1.1. Úvod

15

1.2. Dva druhy pojmov

16

1.3. Dva druhy poznania- nové „apriori“

19

1.3.1. Tugendhatova dilema

23

1.3.2. Regulatívna idea pravdy

26

1.4. Mystika ako altruizmus

30

1.5. Problém „pravdy“ sa vracia

33

1.5.1. Heideggerov problém „pravdy“ sa vracia

36

Záver

38

2.KAPITOLA

Heideggerov problém „pravdy vcelku“ - Tugendhatova kritika

39

2.1.Úvod

39

2.1.1. Strata kritickej dimenzie

41

2.1.2. Výpoveď ako „minimálna podmienka pravdy“

43

2.2. *Logos apophanticos* - reč pred jazykom

46

2.3. „Svedomie“ ako východisko

48

2.3.1. Pravdivostný vzťah *ad hominem*

50

2.3.2. Dvojznačný význam „odkrytosti“	52
2.4. Heideggerov pozitívny prínos k otázke „pravdy“	54
2.5. Tugendhatov antropologický obrat	57
2.5.1. Pravdivostný vzťah <i>ad personam</i>	59
Záver	62
3. KAPITOLA	
Tugendhatov problém „pravdy vcelku“ – „údiv“ nad celkom bytia	63
3.1. Úvod	63
3.2. Jazyková evidencia „bytia“	64
3.2.1. Negovateľnosť významu „bytia“	66
3.3. Bytie nie je „reálny predikát“	68
3.3.1. Gadamerov implicitný horizont rozumenia	70
3.4. Explicitná otázka : Kto je človek?	73
3.4.1. „Heteronómia“ verzus. „autonómia“ v sebaepochopení	75
3.4.2. Propozičný postoj ako dôvod explicitnosti	77
3.5. Celok bytia v údive - dôvod k mlčaniu?	80
3.5.1. Údiv nad existenciou jazyka vcelku	82
3.5.2. Nie „stavy sveta“, ale „obraz sveta“ vcelku	83
Záver	85
4. KAPITOLA	
Problém zmyslu života v postmetafyzickej perspektíve	87
4.1. Úvod	87
4.2. Problém imanentnej transcencie	88
4.3. Pritakávanie „zmyslu“ ako podmienka života	92
4.3.1 Prvá inšpirácia z <i>Bytia a času</i>	95
4.3.2. Druhá inšpirácia z <i>Bytia a času</i>	98
4.4. Celok bytia ako ľudský život	101
4.4.1. Zodpovednosť v 1 os. jč vs. anonymné „Ono sa“	103
4.5. „Intelektuálna poctivosť“	110
4.5.1. Bez apriori istoty v konaní	112
4.5.2. Bez apriori istoty v existencii	115
4.6. „Zmysel“ konečnosti v postmetafyzickej perspektíve	117
4.6.1. Skúsenosť „kontingencie“	119

4.7. Tugendhatov antropologický koncept	126
Záver	130
2.ČASŤ	
PRÁVO SLOBODY A SILA NEOSOBNEJ NESLOBODY	131
1.KAPITOLA	
Praktická autonómia a ekonomické práva	133
1.1. Úvod	133
1.2. Negatívna sloboda verzus „sloboda voľby“	135
1.2.1. Sociálna deprivácia ako neosobné prinútenie	137
1.3. Pozitívna sloboda ako praktické zručnosti	139
1.3.1. Odlíšenie praktickej autonómie od Kantovej „rozumnosti“	140
1.3.2. Pozitívne verzus negatívne práva	143
1.4. Právo na život verzus právo na vlastníctvo	146
1.4.1. Egalitárne právo na samostatný život	148
1.5. Rozšírenie sféry „slobody“ o „spoločenstvo s inými“	149
1.5.1. Spoločenstvo ak adresát sociálnych práv	151
Záver	154
2. KAPITOLA	
Egalitarizmus a ekonomická nesloboda	
- K. Polanyi a E. Tugendhat	157
2.1. Úvod	157
2.2. Vedomie konečnosti ako kolektívna (dejinná) zodpovednosť	158
2.2.1. Dvojznačnosť významu „individuálnej slobody“	160
2.3. Kolektívne praktiky vs. nominalizmus	162
2.3.1. Mať prakticky na výber (Tugendhat)	165
2.3.2. Ego-nomická (nominalistická) motivácia ako omyl	167
2.3.3. „Uznanie“ ako odpoveď (Aristoteles)	169
2.4. Právo na prácu verzus základný príjem	171
2.4.1. „Voľný trh“ ako (ne)prirodzený poriadok	174
2.4.2. „Voľný trh“ ako strata životnej alternatívy	176

2.5. Spoločenská zmluva ako vôľa k moci (Platón)	179
2.5.1. Kritika kontraktualizmu	181
2.6. Medzinárodné spoločenstvo voľného trhu	183
2.6.1. Primát kolektívneho seba pochopenia	186
Záver	189

3. KAPITOLA

Intersubjektívna zodpovednosť – jej podoby a negácie	190
3.1. Úvod	190
3.2. Zodpovednosť spoločenstva, a nie len individuálna voľba	191
3.2.1. Sufficientizmus a distribúcie nerovnosti	193
3.2.2. Sloboda sebaurčenia versus sloboda nezasahovania	196
3.2.3. Praktická autonómia	200
3.3. Sloboda ako sebakontrola vôle, a nie len správania	202
3.2.1. <i>Imputatio facti</i> alebo <i>Imputatio physica</i> ?	204
3.4. Seba pochopenie v „my konáme“, a nie „ja myslím“.	206
3.4.1. Kolektívna zodpovednosť ako „realita“ a „fikcia“	209
Záver	210

3. ČASŤ

DODATOK I

Tugendhats philosophisches Programm in seiner Kritik an Heideggers Wahrheitsbegriff	215
--	-----

DODATOK II

Freedom of Will as a Basic Problem in Ernst Tugendhat	259
--	-----

DODATOK III

Marktliberalismus, Menschenrechte und ökonomische Unfreiheit bei Karl Polanyi und Ernst Tugendhat	293
--	-----